

بیماری‌های گاو

فیلیپ آر اسکات - کولین دی پنی - الاستیر آی مکرا

ترجمه:

دکتر سید علیرضا تقوی رضوی زاده

دکتر محمد آقا بابایی

دکتر هادی صمدیه

سرشناسه:	اسکات، فلیپ آر.
عنوان و نام پدیدآور:	بیماری‌های گاو/ فلیپ آر اسکات، کولین دی پنی، آلستیر آی مکرا؛ ترجمه سید علیرضا تقوی رضوی‌زاده با همکاری محمد آقا بابایی، هادی صمدیه؛ ویراستار علمی آریا رسولی.
مشخصات نشر:	مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری:	۷۹۸ ص. : مصور (رنگی).
فروست:	انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد؛ شماره ۶۶۳.
شابک:	ISBN: 978-964-386-338-8
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیپا.
یادداشت:	عنوان اصلی:
موضوع:	نمایه.
موضوع:	گاوها - - بیماری‌ها
موضوع:	Cattle - - Diseases
شناسه افزوده:	پنی، کالین دی.
شناسه افزوده:	مک ری، آلستر آی.
شناسه افزوده:	Macrae, Alastair I
شناسه افزوده:	تقوی رضوی‌زاده، علیرضا، ۱۳۴۲ - مترجم.
شناسه افزوده:	دانشگاه فردوسی مشهد.
رده‌بندی کنگره:	SF ۹۶۱/ ۹ ب ۵ الف / ۱۳۹۵
رده‌بندی دیویی:	۶۳۶ / ۲۰۸۹۶
شماره کتابشناسی ملی:	۴۳۵۹۹۴۷

بیماری‌های گاو

پدیدآورنده: فلیپ آر اسکات، کولین دی پنی، آلستیر آی مکرا
 ترجمه: دکتر سید علیرضا تقوی رضوی‌زاده، دکتر محمد آقا بابایی، دکتر هادی صمدیه
 ویراستار علمی: دکتر آریا رسولی
 مشخصات: وزیری، ۵۰۰ نسخه، چاپ دوم، بهار ۱۳۹۸
 چاپ و صحافی: چاپخانه دانشگاه فردوسی مشهد
 بها: ۸۰۰/۰۰۰ ریال
 به همراه لوح فشرده

مراکز پخش:

فروشگاه و نمایشگاه کتاب پردیس: مشهد، میدان آزادی، دانشگاه فردوسی مشهد، سازمان مرکزی، جنب سلف یاس   تلفن: ۳۸۸۳۳۷۲۷ (۰۵۱)
مؤسسه کتابیران: تهران، خیابان کارگر جنوبی، خیابان لبافی‌نژاد، بین خیابان فروردین و اردیبهشت، شماره ۲۳۸   تلفن: ۶۶۴۹۴۴۰۹ - ۶۶۴۸۴۷۱۵ (۰۲۱)
مؤسسه دانشیران: تهران، خیابان انقلاب، خیابان اردیبهشت (منیری جاوید) نیش خیابان وحید نظری، شماره ۱۴۲   تلفکس: ۶۶۴۰۰۲۲۰ - ۶۶۴۰۰۱۴۴ (۰۲۱)

<http://press.um.ac.ir>

Email: press@um.ac.ir

فهرست مطالب

پیش گفتار مؤلفان	۵
پیش گفتار مترجم	۷
فصل ۱- دستگاه تولیدمثل	۹
قسمت اول: بیماری‌های دستگاه تولیدمثلی نر	۹
قسمت دوم: بیماری‌های دستگاه تولیدمثلی ماده	۳۷
قسمت سوم: علل مسبب از دست رفتن جنین یا سقط	۶۴
فصل ۲- مامایی و بیماری‌های مرتبط با زایمان	۹۹
فصل ۳- دستگاه گوارش و شکم	۱۵۱
قسمت اول: بیماری‌های دستگاه گوارش و شکم	۱۵۱
قسمت دوم: بیماری‌های عفونی دستگاه گوارش	۲۴۵
فصل ۴- بیماری‌های تنفسی	۳۰۱
فصل ۵- بیماری‌های قلبی عروقی	۳۴۹
فصل ۶- بیماری‌های دستگاه عصبی	۳۷۵
فصل ۷- بیماری‌های عضلانی اسکلتی	۴۳۳
فصل ۸- بیماری‌های دستگاه ادراری	۵۲۳
فصل ۹- بیماری‌های پوست	۵۳۹
فصل ۱۰- بیماری‌های چشم	۵۶۹
فصل ۱۱- ورم پستان و بیماری‌های سرپستانک	۵۸۳
فصل ۱۲- بیماری‌های انگلی	۶۳۹
فصل ۱۳- بیماری‌های کلستری‌دایی	۶۵۷
فصل ۱۴- بیماری‌های متابولیک	۶۷۳
فصل ۱۵- کمبود ویتامین‌ها و عناصر معدنی کمیاب	۷۰۳
فصل ۱۶- بیماری‌های یبگانه و عفونی متفرقه	۷۲۵
فصل ۱۷- سموم	۷۴۳
فصل ۱۸- هوشبری	۷۵۷
برای مطالعه‌ی بیشتر	۷۷۵
کلمه‌های اختصاری	۷۷۷
نمایه	۷۸۱

Press.um.ac.ir

پیش‌گفتار مؤلفان

هدف اصلی از این کتاب شرح بیماری‌های مهم گاو که دامپزشکان عموماً با آن‌ها مواجه می‌شوند توأم با بیان شیوه‌های تشخیص، درمان و کنترل و تعیین پیش‌آگهی آن‌ها با بهره‌گیری از تعداد زیادی از تصاویر با کیفیت است. در هر جا که امکان‌پذیر بوده، تصاویر متوالی از تمامی مراحل بیماری در اختیار خواننده قرار گرفته و ویژگی‌های درمانگاهی مهم در تشخیص بیماری پررنگ شده است. این کتاب اختصاصاً قصد دارد نیاز دست‌اندرکاران طب گاو را در قالب متنی فشرده و کاربردی برآورده سازد و برای دانشجویان دوره دکتری عمومی دامپزشکی در سال‌های کارورزی و حتی بعداً در شرایط کار عملی در گاو‌داری مورد استفاده قرار گیرد. هدف از کتاب حاضر این نیست که به عنوان مرجعی کامل طب بالینی گاو را با تمام جزئیات آن پوشش دهد زیرا عملاً چنین کتاب‌هایی در دسترس می‌باشند. این کتاب براساس دستگاه‌های بدن تقسیم‌بندی شده است. هر جا که لازم بوده به جای بیان فهرست وار و ساده اختلالات و بیماری‌های درگیرکننده یک اندام، فصل‌هایی با ریه‌یافت معاینات درمانگاهی آن اندام خاص باز شده است. استفاده از این ریه‌یافت برای بخش‌های خاصی مانند دستگاه عصبی، گوارش و تنفس بسیار کاربردی و مناسب است. این کتاب براساس تجربه نویسنده در طب درمانگاهی و جراحی گاو چه به عنوان یک کلینیسین عمومی یا در قالب موارد پیچیده ارجاعی به بیمارستان دانشگاهی در بریتانیا می‌باشد. هر چند سیستم‌های نگه‌داری و مدیریت گاو در سراسر دنیا متفاوت است ولی نشانه‌های درمانگاهی، تشخیص، درمان و پیشگیری از بیماری‌های مهم آن در همه جا یک‌سان است. برای مثال، نشانه‌های درمانگاهی اسیدوز متابولیک در گوساله‌های ۸ تا ۲۱ روزه همراه با موارد تشخیص تفریقی مهم آن بیان شده و به دنبال آن مسأله تعیین کمبود باز در شرایط گاو‌داری توأم با تجویز رژیم درمانی که نویسنده آن را توصیه می‌کند، ذکر شده است. روش‌های بسیار متفاوتی توسط دامپزشکان بریتانیایی و دامپزشکان دیگر مناطق دنیا در استفاده از محلول‌های داخل وریدی بی‌کربناتی به کار برده می‌شود ولی اصول درمان برای تصحیح کمبود باز تخمین زده شده، یک‌سان است. از آن‌جا که بیان تمام روش‌هایی که در دنیا استفاده می‌شوند امکان‌پذیر نمی‌باشد، بنابراین نویسندگان روشی را انتخاب کرده‌اند که براساس تجربه درمانگاهی آن‌ها و بررسی منابع، بهتر عمل می‌کند. اجرای برنامه کنترلی توسط واکسیناسیون به جداسازی پاتوژن‌های روده‌ای بالقوه و هزینه و دسترسی به واکسن مناسب در آن کشور خاص بستگی دارد.

مثال خوب دیگر برای بیان تفاوت در روش‌های درمانی استفاده شده در سراسر دنیا، موضوع تصحیح جراحی جابه‌جایی شیردان به چپ است. با توجه به این که توصیف تمامی روش‌ها میسر نمی‌باشد، نویسندگان دو مورد از رایج‌ترین شیوه‌های جراحی استفاده شده را توصیف کرده‌اند و علت انتخاب خود را نیز توضیح داده‌اند. به دلیل مشابه، شرح همه آنتی‌بیوتیک‌ها و دیگر داروها در کشورهای سراسر دنیا امکان‌پذیر نبوده، بنابراین درمان‌های عنوان شده مطرح‌ترین آن‌ها در طب دامپزشکی بریتانیا هستند.

به هر حال آنچه از این کتاب بر می‌آید ارائه دستورالعمل‌های کاربردی با استفاده از تصاویر متوالی و با کیفیت خوب برای بیان چگونگی تشخیص بیماری‌ها، درمان و کنترل مسائل رایجی در طب گاو است که در اغلب موارد مرزهای ملی و بین‌المللی را در می‌نوردد.

فلیپ آر اسکات
کولین دی پنی
آلاستیر آی مکرا

Press.um.ac.ir

پیش‌گفتار مترجم

خدای را سپاس که با ارزانی فرصت ترجمه این کتاب ما را در دستیابی به هدف خود که همانا ارتقای سطح علمی و عملی دست‌اندرکاران حرفه‌دآمپزشکی خاصه طب گاو می‌باشد، یاری نمود. هرچند در خصوص بیماری‌های داخلی دام‌های بزرگ کتاب‌های ارزشمندی به فارسی ترجمه شده است، ولی ویژگی‌های خاصی این کتاب را منحصر به فرد نموده است. در کتاب حاضر نه تنها به بیماری‌های داخلی گاو آن‌هم با بهره‌گیری از تصاویر متعدد و با کیفیت بلکه به روش‌های جراحی، مامایی و پاراکلینیکی به ویژه تصویربرداری نیز پرداخته شده است؛ ضمن این‌که با توجه به تبدیل پرورش گاو به یک صنعت در دنیای امروز نیاز دامپزشک را به داشتن دید مدیریتی در سطح گله همچون کتاب قبلی نویسنده اول (بیماری‌های گوسفند)، تأمین می‌کند. آنچه ارزش این اثر را دوچندان می‌کند بیان مطالب به صورت مختصر، مفید، علمی و کاربردی و بهره‌گیری از تجربیات مؤلفان است، بدین وسیله شرایط دسترسی به نکات کلیدی و مهم در طب گاو در کوتاه‌ترین زمان ممکن برای علاقه‌مندان به این شاخه از دامپزشکی فراهم شده است. به منظور افزودن به بازده مطالعه این کتاب، تصاویر سیاه و سفید موجود در متن به صورت رنگی در قالب یک عدد سی دی به همراه کتاب عرضه می‌شود.

زحمات آقای دکتر آریا رسولی دانشیار محترم دانشکده دامپزشکی دانشگاه شهید چمران اهواز در ویرایش علمی این کتاب بسیار شایسته قدردانی و سپاس است. ایشان علی‌رغم مشغله زیاد بر این جانب منت نهاده و به خوبی و با دقت نظر زیاد اصلاحات لازم در متن کتاب را انجام داده‌اند. همچنین از همکاری دو تن از رزیدنت‌های محترم دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد، آقایان دکتر محمد آقابابایی و دکتر هادی صمدیه در ترجمه این اثر قدردانی می‌شود. از کارکنان محترم حوزه معاونت پژوهشی و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد بویژه آقایان مصطفی قندهاری و حسین عطایی که در ویرایش ادبی، آماده‌سازی، صفحه‌آرایی و چاپ این کتاب همکاری نمودند، کمال تشکر و سپاس را دارم. امید است تلاش‌های صورت گرفته برای جامعه دامپزشکی کشور مفید واقع شود. بدون شک کتاب حاضر خالی از اشکال نبوده، لذا بهره‌گیری از نظرات انتقادی و اصلاحی خوانندگان محترم را در ویرایش چاپ‌های بعدی کتاب بسیار مفید می‌دانم و امیدوارم از این مهم محروم نگردم. آدرس پست الکترونیکی جهت مکاتبه به شرح زیر است.

razavizadeh@um.ac.ir

دکتر علیرضا تقوی رضوی زاده

دانشگاه فردوسی مشهد

بهار ۱۳۹۵